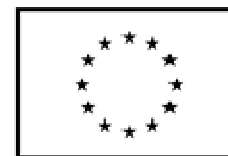

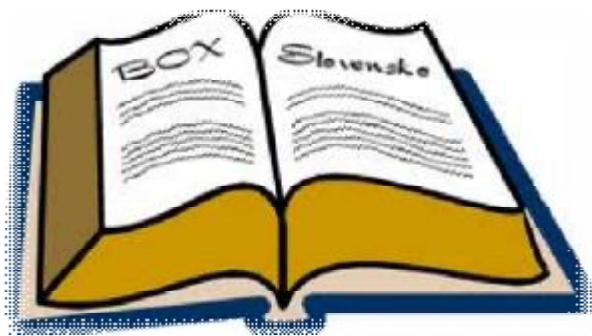

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

.... Čitateľská gramotnosť ....

*Základná škola, Kukučínova ulica 106, Vranov nad Topľou
20. – 22. august 2012*

**„Ak čítaš, aby si si zapamätal, zabudneš.
Ak čítaš, aby si porozumel, zapamätáš si.“
(čínske príslovie)**

Bazálna gramotnosť:

Schopnosť človeka **čítať, písať a počítať**.

Matematická gramotnosť (numerická)

Schopnosť uskutočňovať operácie s číslami.

Funkčná gramotnosť:

§ Používanie **čítania, písania a počítania** v **životných situáciách**.

§ Funkčná gramotnosť je vnímaná ako spôsobilosť spracovávať informácie z tlačeného a písaného textu a využívať ich pri riešení rôznych situácií každodenného života.

§ Funkčne gramotný človek je schopný začleňovať sa do všetkých aktivít, v ktorých je gramotnosť potrebná pre efektívne fungovanie spoločnosti.

Čitateľská gramotnosť (literárna a dokumentová)

čítanie, písanie a počítanie - prapodstata vzdelania človeka.

Schopnosť vyhľadávať, porozumieť a využívať informácie v súvislých a nesúvislých textoch.

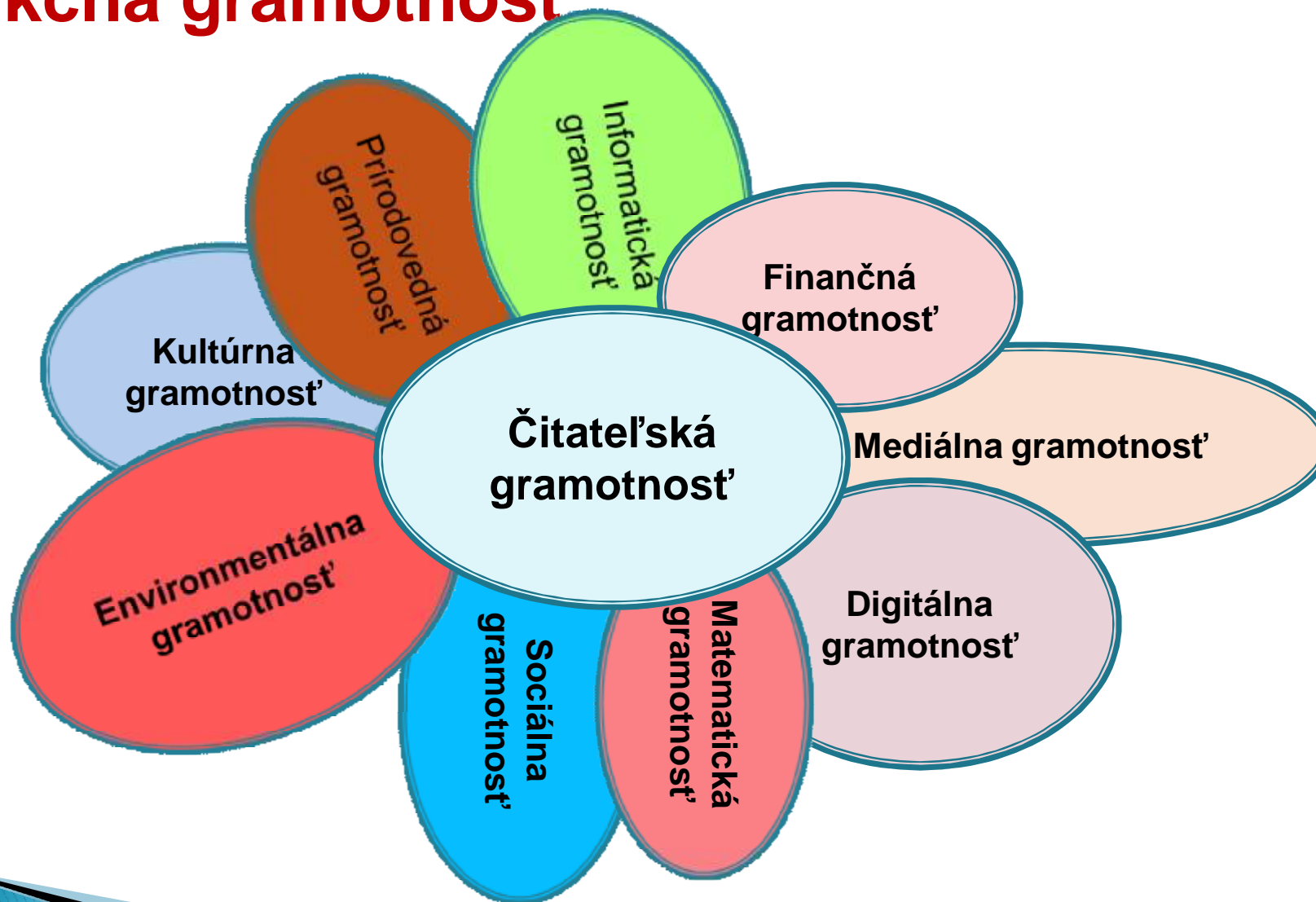
PISA chápe ČG ako schopnosť porozumieť a používať napísané pre vlastné ciele a na ďalšie vzdelávanie.

PRÍKLAD - Zodpovednosť za niekoľko zvieratiek, o ktoré sa majú žiaci každodenne starať (3. a 4. ročník)

Žiaci riešia úlohy na papier

- **Vyhľadať informácie** o spôsobe života konkrétneho zvierat'a, o ktoré sa majú starať (zdroj: encyklopédie a prírodovedné príručky);
- **Vybrať** nutričné jedlo a **vytvoriť** rozpis kŕmenia na jeden týždeň (zdroj: letáky a reklamne prospekty).
- Po „ochorení“ zvierat'a mali **nájsť** zverolekára v telefónnom zozname, zistiť jeho adresu a **nájsť** ju na mape mesta (zdroj: Zlaté stránky, mapa mesta).
- Po „získaní lieku“ pre zvieratá sa mali **prečítať** priložený letáčik, **urobiť** rozpis podávania lieku a **vypočítať** jeho dávkovanie podľa hmotnosti (zdroj: letáčik od liekov).

Funkčná gramotnosť

- } Pohľad na čitateľskú gramotnosť vychádza z koncepcie funkčnej gramotnosti.
- } Čitateľská gramotnosť ako prierezová gramotnosť sa považuje za základnú spôsobilosť, bez ktorej nemožno budovať funkčnú gramotnosť.
- } V súčasnosti chápeme čitateľskú gramotnosť ako univerzálnu spôsobilosť.
- } !!! Nie je to teda len schopnosť prečítať slová, vety a celé texty, ale aj prečítané pochopiť a ďalej pracovať s obsahom.
- } Používať získané informácie na dosiahnutie vlastných cieľov, na rozvoj svojho osobnostného potenciálu.

Pri takomto vnímaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie a používanie textov.

V súvislosti s pojmom čitateľská gramotnosť nemožno uvažovať iba o textoch, ktoré žiak číta v škole, ale aj o textoch súvisiacich s jeho bežným životom mimo školy.

Typy úloh

- } **úlohy s výberom odpovede (A,B,C,D)**
- } **komplexné otázky s výberom odpovede**
- } **úlohy s krátkou odpoveďou**
- } **úlohy s otvorenou odpoveďou**

Ukážky úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti

} www.nucem.sk

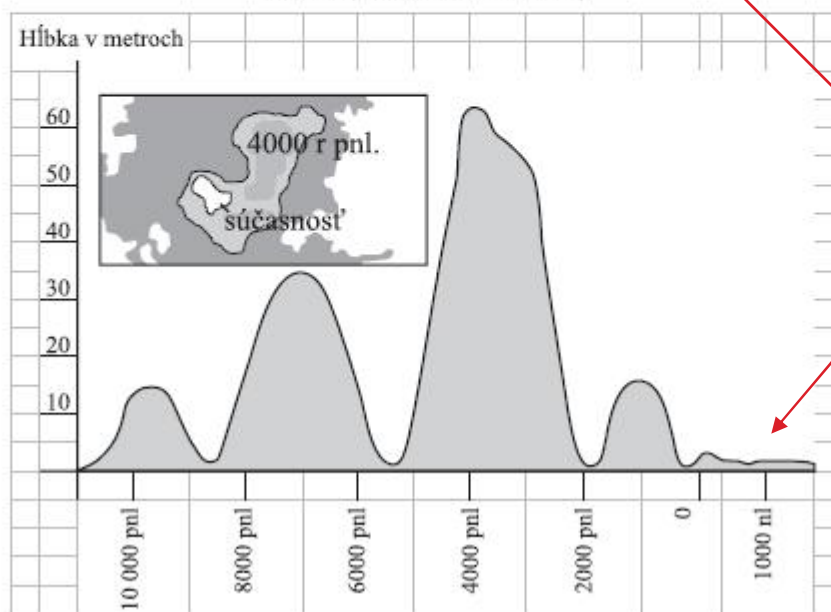
} **Zbierka uvoľnených úloh PISA**

ÚLOHA 1

Jazero Čad

Obrázok A ukazuje meniace sa úrovne jazera Čad na Sahare v severnej Afrike. Jazero Čad sa stratilo úplne okolo roku 20 000 pred našim letopočtom, počas poslednej doby ľadovej. Približne v roku 11 000 pred našim letopočtom sa objavilo opäť. Dnes je jeho úroveň rovnaká ako v roku 1000 nášho letopočtu.

Obrázok A
Jazero Čad: zmena hladiny

úloha s
výberom
odpovede

Otázka 1: Jazero Čad

Aká je hĺbka jazera Čad dnes?

- A. približne dva metre
- B. okolo pätnásť metrov
- C. okolo päťdesiat metrov
- D. informácia nie je uvedená

Charakteristika otázky

Proces: získavanie informácií s použitím grafu

Forma textu: nesúvislý text

Odporúčanie: upozorniť žiakov, aby si vybrali **JEDNU** možnosť!
precvičovať čítanie z grafu (čo zobrazuje, čo predstavujú osi, ...)

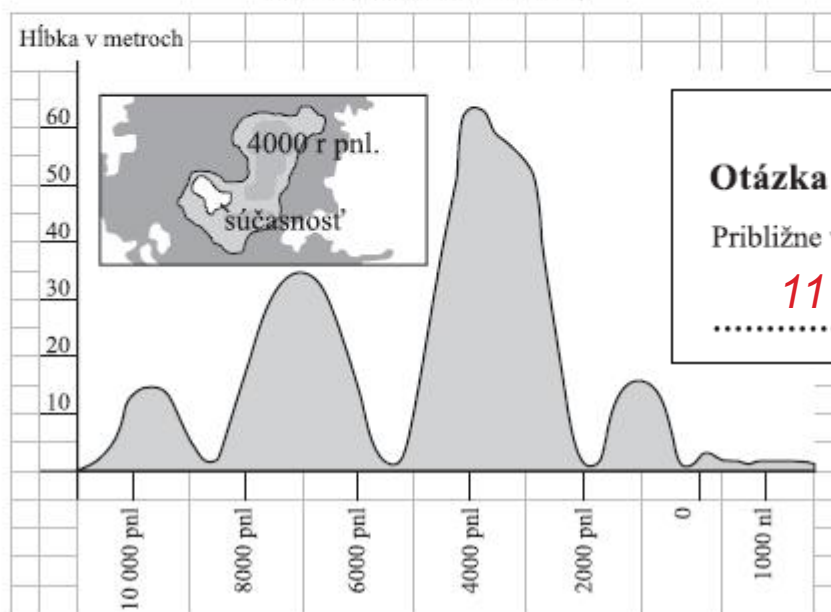
Zdroj: úloha zo zbierky úloh štúdie PISA ÚLOHY 2000 – Čítanie

ÚLOHA 1

Jazero Čad

Obrázok A ukazuje meniace sa úrovne jazera Čad na Sahare v severnej Afrike. Jazero Čad sa stratilo úplne okolo roku 20 000 pred našim letopočtom, počas poslednej doby ľadovej. Približne v roku 11 000 pred našim letopočtom sa objavilo opäť. Dnes je jeho úroveň rovnaká ako v roku 1000 nášho letopočtu.

Obrázok A
Jazero Čad: zmena hladiny

úloha s
krátkou
odpoveďou

Otázka 2: Jazero Čad

Približne v ktorom roku je začiatok grafu na obrázku A?

11 000 p.n.l.

Charakteristika otázky

Proces: získavanie informácií s použitím grafu

Forma textu: nesúvislý text

Odporúčanie: precvičovať čítanie z grafu (škálovanie osi, upozorniť na možnosť klesajúcich hodnôt na osi)

Zdroj: úloha zo zbierky úloh štúdie PISA ÚLOHY 2000 – Čítanie

ÚLOHA 3

Grafity

Dva nasledujúce listy pochádzajú z internetu a sú o grafitoch. Grafit je ilegálne maľovanie a písanie po stenách a iných miestach. Odpovedz na otázky uvedené ďalej, ktoré sa vzťahujú k týmto dvom listom.

úloha s
výberom
odpovede

S námahou potláčam hnev, keď vidím, že školské múry museli už štvrtýkrát očistiť a premaľovať, aby sa zbavili grafitov. Tvorivosť je obdivuhodná vlastnosť, ale ľudia by si mali nájsť spôsob, ako by sa mohli vyjadriť bez toho, aby spôsobovali mimoriadne výdavky pre spoločnosť.

Prečo si mladí ľudia kazia reputáciu maľovaním grafitov tam, kde je to zakázané? Veď profesionálni maliari nevešajú svoje maľby po uliciach, však? Hľadajú možnosti a získavajú slávu na povolených výstavách.

Podľa môjho názoru ploty a lavičky v parkoch sú umeleckým dielom už samy osebe. Je skutočne úbohé ničiť túto architektúru grafitmi a navyiac, tento spôsob ničí ozónovú vrstvu. Skutočne nerozumiem tomu, prečo sa títo kriminálni umelci rozčuľujú, keď ich „umelecké diela“ odstraňujú.

Helga

Odporúčanie: upozorniť žiakov, aby článok dočítali **DOKONCA!**

(na základe prvého listu by mohli zakrúžkovať omylom voľbu D)

Mali by sa snažiť ODPOVEDAŤ...

Zdroj: Mari Hankala

Proti gustu žiaden dišputát. Spoločnosť je preplnená komunikáciou a reklamami. Všetky spoločnosti, názvy obchodov. Dotierajú veľkoplošné plagáty. To je prípustné? Prevažne. Sú grafity prípustné? Niektorí tvrdia, áno, iní nie.

Kto platí za grafity? Kto napokon platí za reklamy? Správne. Zákazník.

Pýtali si od vás ľudia, ktorí postavili veľkoplošné reklamy, dovolenie? Nie. Tak prečo by to mali robiť maliari grafitov? Je to všetko len otázka komunikácie – vaše vlastné meno, názvy gan, a veľké umelecké diela na uliciach?

Spomeňte si na prúžkované a kárované šaty, ktoré sa objavilo v obchodoch pred niekoľkými rokmi. A lyžiarske oblečenie. Vzory a farby ukradli priamo z betónovej steny pomaľovanej kvetmi. Je zvláštne, že tieto vzory a farby sú prijateľné a obdivované, ale grafity v rovnakom štýle sa považujú za hrozné.

Pre umenie nastali ťažké časy.

Otázka 11: Grafity

Účelom každého z týchto listov je:

- A. vysvetliť, čo sú to grafity,
- B. vysloviť svoj názor na grafity,
- C. ukázať popularitu grafitov,
- D. povedať ľuďom, aké nákladné je odstraňovať grafity.

Charakteristika otázky

Proces: pochopenie a interpretácia textu

Forma textu: súvislý text

Sofia

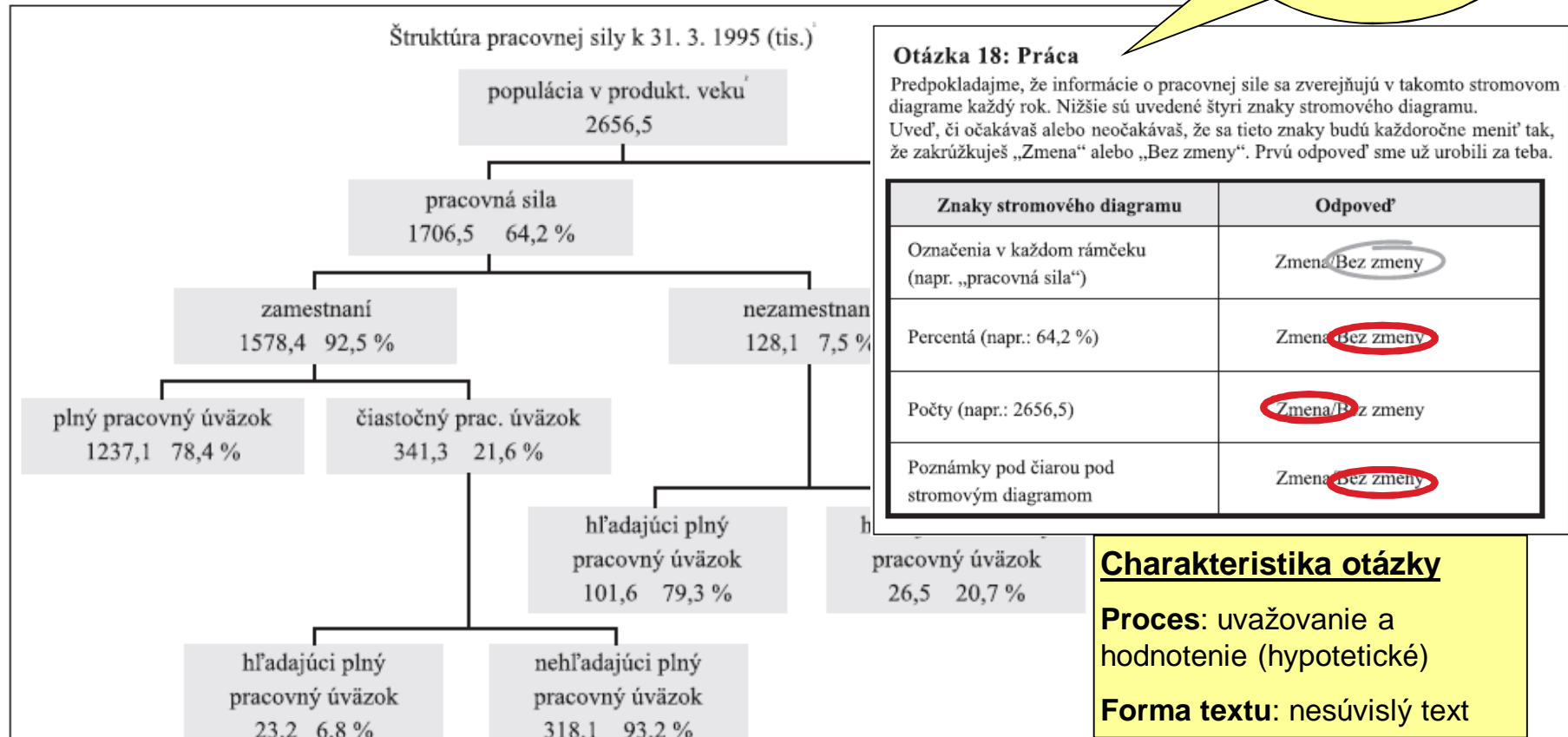
Zdroj: úloha zo zbierky *„Prírodných úloh štúdie PISA ÚLOHY 2000 – Čítanie*

ÚLOHA 4

Práca

Stromový diagram zobrazuje štruktúru pracovnej sily v krajine alebo „populáciu v produktívnom veku“. Celková populácia krajiny v roku 1995 bola okolo 3,4 milióna obyvateľov.

komplexná otázka s výberom odpovede

Odporúčanie: upozorniť žiakov, aby pozorne vyplňali jednu možnosť v každom riadku!
 Úloha je bodovaná, len ak sú správne všetky tri odpovede.

Zdroj: D. Miller, Form 6 Economics, ESA Publications, Box 9453, Newmarker, Auckland, NZ, p. 64.

Zdroj: úloha zo zbierky úloh štúdie PISA ÚLOHY 2000 – Čítanie

ÚLOHA 8

Dar

Koľko dní, premýšľala, takto sedí a pozoruje, ako studená hnedá voda kúsok po kúsku stúpa po rozrušenom brehu. Len matne si pamätala na začiatok dažďa, ktorý prišiel z juhu, prehna jej domu. Potom začala rieka stúpať. Najprv pomaly, až kým nakoniec zostala v potokoch a jarkoch stúpala z hodiny na hodinu a zaplavovala nižšie polož

5 voda zmocnila cesty a obkolesila ju, odplavila jej čln, a tak tam sedela sama, v uviaznutú na útese. Voda už dokonca siahala po asfaltové dosky nosníkov. A stále

Všade, kam dovidela, až po vrcholce stromov na druhom brehu, bol močiar ako j sa stratila niekde v nedohľadne. Jej dom, ktorého spodnú časť tvorila loď, bol p

10 raz prišla potopa, ale teraz už bol starý. Asi aj dosky v jeho spodnej časti boli či lano pripevňujúce dom k obrovskému dubu sa pretrhne úplne a ona by mohla o jej čln.

♦ ♦ ♦

Keď neskôr precitla, ihneď poznala, že všetko sa zmenilo. Prestalo pršať. Cítila

95 vode. Otvorila dvere a cez roztrhané oblaky uvidela iný svet. Dom odpoč

O niekoľko stôp nižšie sa valila ri

Nejaké stopy viedli z verandy k du

ležala dobiela ohlodaná kosť zo šun

Zdroj: Louis Dollarhide, „The Gift” v
Dorothy Abbottová, University Press of Mississippi, 1985.

Charakteristika otázky

Proces: uvažovanie a hodnotenie

Forma textu: súvislý text

úloha s otvorenou odpoveďo

Otázka 30: Dar

Toto je časť rozhovoru dvoch ľudí, ktorí čítali článok „Dar“.

Uveďte dôkaz z príbehu, ktorým by každý z účastníkov rozhovoru mohol obhájiť svoj názor.

1. diskutujúci ..... *smeje sa, keď rozmýšľa, že zabije mačku*
2. diskutujúci ..... *dala mu šunku*

Odporúčanie: tento typ úloh je vhodné precvičiť formou spoločného riešenia (diskusiou v triede), poukázať na NESPRÁVNE a príliš všeobecné odpovede (napr. nie je milá, je milá, pôsobí súcitným dojmom a pod.)

Zdroj: úloha zo zbierky úloh štúdie PISA ÚLOHY 2000 – Čítanie

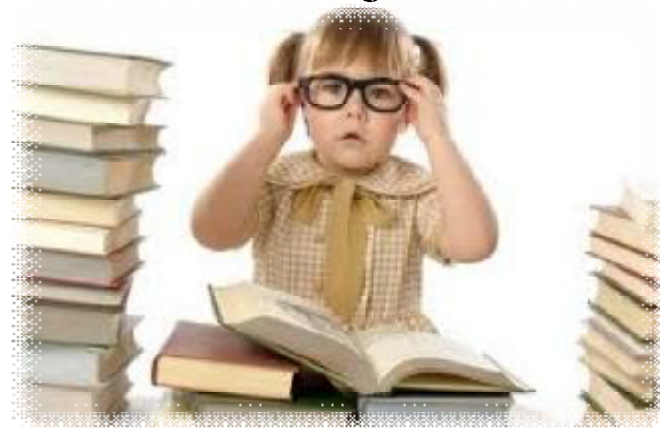

Zložitosť čitateľskej gramotnosti vyjadruje aj jej štruktúrálny model.

Podľa tohto modelu sú súčasťou čitateľskej gramotnosti tieto prvky:

- čitateľské schopnosti a zručnosti,
- čitateľské návyky, záujmy, preferencie a postoje, motivácia čítania, literárne vedomosti.

Čitateľskú gramotnosť u žiakov v škole začíname budovať a rozvíjať od počiatku školskej dochádzky.

V rámci obsahovej prestavby vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v základnej škole bol v predchádzajúcom období spracovaný model rozvoja čitateľskej gramotnosti.

Podľa tohto modelu si žiaci na prvom stupni školy v rámci vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a čítanie:

- formujú základné zručnosti čítania a písania – alfabetizácia,
- postupne prechádzajú k nadväzujúcej vyššej zručnosti plynulé čítanie a na nej je budovaná zručnosť porozumenia textu
- porozumenie textu sa najprv rozvíja v rámci vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a čítanie, resp. iného vyučovacieho jazyka, neskôr v 3. a 4. ročníku aj v rámci ostatných vyučovacích predmetov.

Na prvom stupni vzdelávania sa na rozvoji čitateľskej gramotnosti podieľa prevažne jeden vyučujúci v rámci viacerých vyučovacích predmetov, čím je zaistená konzistentnosť tohto procesu.

- } Zlomovým obdobím - prechod na druhý stupeň základnej školy.
- } vzdelávanie má charakter predmetového vyučovania, pričom ciele čitateľskej gramotnosti nie sú jasne zapracované do obsahu jednotlivých predmetov.
- } Podľa modelu čitateľskej gramotnosti sú v rámci literárnej výchovy pri práci s literárnym textom rozvíjané ďalšie dve zručnosti čitateľskej gramotnosti žiaka:
  - }
    - *analýza literárneho textu a*
    - *interpretácia a hodnotenie literárneho textu.*

Ø Tieto zručnosti presahujú do ostatných vyučovacích predmetov a na základe zovšeobecnenia tak možno hovoriť o zručnosti „analýza textu“ a zručnosti „interpretácia a hodnotenie“, ktoré žiak môže uplatniť pri práci s rôznymi druhmi textov, nielen literárnymi.

Ø Pre úspešný a zmysluplný rozvoj čitateľskej gramotnosti musí učiteľ vedieť jasne identifikovať, diagnostikovať čitateľskú gramotnosť svojho žiaka a vedieť presne, kam a akým spôsobom má usmerňovať ďalší rozvoj jeho čitateľských zručností.

Proces spracovania informácií

- Pre žiaka je dôležité, ako si s informáciami dokáže poradiť a využiť ich vo svojom živote.
- Škola má pomôcť žiakovi, aby bol na to pripravený, preto je tiež dôležité, v akej kvalite sa u žiaka rozvíja schopnosť spracovať informácie.
- Proces spracovania informácií sa zvyčajne chápe ako výber dôležitých údajov, myšlienok, poznatkov z prečítaného textu.

Proces spracovania informácií

- *Spracovanie informácií realizuje týmito procesmi (činnosťami):*

- identifikovanie hierarchie informácií v texte,
- odlišovanie dôležitých informácií od marginálnych,
- hľadanie vzťahov medzi hlavnou myšlienkou a podpornými informáciami,
- komprimovanie (stláčanie) textu,
- vyvodenie záverov z textu,
- extrahovanie explicitných (priamo vyjadrených) a implicitných informácií („čítanie medzi riadkami“),
- hodnotenie využitia, užitočnosti, novosti, spoľahlivosti a pravdivosti informácií a kritická reflexia.

Požiadavky na čitateľskú gramotnosť podľa teoretického rámca medzinárodných výskumov

- } Od roku 2001 vo svete prebiehajú v pravidelných cykloch medzinárodné výskumy úrovne gramotnosti žiakov, do ktorých sa dobrovoľne zapájajú mnohé krajiny, aby zistili výsledky žiakov v čitateľskej gramotnosti 10-ročných žiakov a v matematickej, čitateľskej, prírodovednej gramotnosti a v schopnosti riešiť problémy 15-ročných žiakov.

Požiadavky na čitateľskú gramotnosť 10 – ročných žiakov

- } r. 2001 prebieha pod názvom PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) medzinárodné hodnotenie čitateľskej gramotnosti u 10 – ročných žiakov.
- } Slovensko sa zapojilo do výskumu v r. 2001 a 2005.
- } V štúdií PIRLS je čitateľská gramotnosť definovaná ako „schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré vyžaduje spoločnosť a/alebo ktoré majú hodnotu pre jednotlivca.

Štyri procesy porozumenia v čítaní pre literárny zážitok a pre získavanie a využívanie informácií:

- } 1. vyhľadávanie určitých informácií - čitateľ lokalizuje tú informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá pre porozumenie významu textu; informácia je v texte explicitne (priamo) uvedená;
- } 2. vyvodzovanie záverov - čitateľ vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú.

- } 3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
- čitateľ konštruuje význam nad rámec textu, pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti; pri interpretácii dochádza okrem integrácie myšlienok a informácií z textu navzájom aj k integrácii a syntéze predchádzajúcich poznatkov

- } 4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov - čitateľ kriticky hodnotí prečítaný text - jeho obsah a formu, čo zahŕňa aj reflektovanie štruktúry textu, jazykových prostriedkov, literárnych útvarov, vrátane autorovho osobného pohľadu a štýlu;

Zatiaľ čo prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov.

Ciele čítania

Ciele čítania súvisia s motiváciou čítania žiakov. Štúdia PIRLS sleduje dva ciele:

- } Čítanie pre literárny zážitok súvisí s čítaním literárnych textov (beletrie), v ktorých sa čitateľ stretáva s fiktívnymi hrdinami, udalosťami, či prostredím, kde sa príbeh odohráva.*
- } Čítanie pre získavanie informácií sprostredkované rôznymi druhmi informačných (faktografických) textov, ktoré často dopĺňajú pomocné mapy, schémy a tabuľky, v ktorých sa čitateľ stretáva s aspektmi reálneho sveta, dozvedá sa o podstate a príčinách fungovania javov.*

Opis čitateľských zručností v štúdiu PIRLS 2006 uvádza, čo dokážu žiaci dosahujúci jednotlivé úrovne:

Nízka úroveň (400 bodov)

Literárne texty:

- } - rozpoznať explicitne uvedený detail,
- } - vyhľadať určenú časť príbehu a tvoriť úsudok, ktorý z textu priamo vyplýva.

Informačné texty:

- } - vyhľadať a reprodukovať explicitne uvedené informácie, ktoré sú ľahko dostupné (napr. na začiatku textu alebo v presne vymedzenom úseku textu),
- } - čiastočne tvoriť úsudok, ktorý z textu priamo vyplýva.

Priemerná úroveň (475 bodov)

Literárne texty:

- } - identifikovať hlavné udalosti, dejovú postupnosť a dôležité detaily príbehu,
- } - usudzovať o vlastnostiach, pocitoch a motivácii konania hlavných postáv, ktoré z textu priamo vyplývajú,
- } - čiastočne spájať informácie medzi jednotlivými časťami textu.

Informačné texty:

- } - vyhľadať a zreprodukovať jednu alebo dve informácie z textu,
- } - tvoriť úsudky, aby poskytli informáciu zo samostatnej časti textu,
- } - použiť podnadpisy, text v rámčekoch a ilustrácie na vyhľadanie častí textu.

Vysoká úroveň (550 bodov)

Literárne texty:

- } - vyhľadať podstatné časti textu a rozoznať dôležité detaily v celom texte,
- } - vysvetliť vzťah medzi úmyslami, skutkami, udalosťami a pocitmi postáv a doložiť to dôkazom z textu,
- } - rozpoznať niektoré použité textové prvky (napr. obrazné vyjadrenia, hlavnú myšlienku),
- } - čiastočne interpretovať a spájať udalosti príbehu a skutky postáv v celom texte.

Informačné texty:

- } - rozpoznať a používať rôzne organizačné prvky textu na vyhľadanie a identifikáciu relevantnej informácie,
- } - tvoriť úsudky na základe abstraktných alebo implicitne zahrnutých informácií,
- } - spájať informácie z celého textu s cieľom rozpoznať hlavné myšlienky a vysvetliť ich,
- } - porovnať a zhodnotiť časti textu a zdôvodniť svoj výber,
- } - čiastočne porozumieť textovým prvkom ako sú napr. jednoduché metafory a postoj autora.

Najvyššia úroveň (625 bodov)

Literárne texty:

- } - spájať myšlienky z celého textu, aby poskytli interpretácie charakterových vlastností postáv, úmyslov a pocitov a dokladovať to z textu,
- } - interpretovať obrazné vyjadrenia,
- } - čiastočne zhodnotiť kompozíciu príbehu.

Informačné texty:

- } - rozlíšiť a interpretovať komplexné informácie z rôznych častí textu a doložiť to príkladom z textu,
- } - porozumieť funkcii organizačných prvkov,
- } - spájať informácie z celého textu s cieľom určiť postupnosť aktivít a plne odôvodniť svoj

Požiadavky na čitateľskú gramotnosť 15 – ročných žiakov

- } Teoretické východiská modelu funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky medzinárodného výskumu PISA (Programme for International Student Assessment - Program pre medzinárodné hodnotenie študentov) v zisťovaní čitateľskej gramotnosti 15 – ročných žiakov, ktorá je definovaná ako životná kompetencia, schopnosť používať tlačný a písaný text na splnenie širokých potrieb človeka doma i v zamestnaní

Procesy čitateľskej gramotnosti

1. Získavanie informácií – vyžaduje vyberať príslušné informácie z väčšieho zdroja informácií. Tento proces sa najčastejšie realizuje na úrovni jednej vety, hoci v niektorých prípadoch môžu byť požadované informácie obsiahnuté v dvoch alebo viacerých vetách, resp. v rozličných odsekoch ap.
2. Utváranie širšieho porozumenia- vyžaduje od čitateľa pouvažovať nad textom vcelku, resp. zo širšej perspektívy. Žiaci môžu demonštrovať počiatočné porozumenie tým, že odhalia hlavný námet, všeobecný zámer alebo využitie textu. (príloha U9-2, U1-1)
3. Rozvinutie interpretácie- vyžaduje od čitateľov, aby rozšírili svoje počiatočné dojmy a aby tak špecifickejšie a komplexnejšie porozumeli prečítanému textu.
4. Uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie- vyžaduje od čitateľa, aby spojil informácie z textu s vedomosťami z iných zdrojov.
5. Uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie - vyžaduje od čitateľa nadhľad nad textom, ďalej aby uvažoval o ňom objektívne a hodnotil jeho kvalitu a primeranosť. (napr. posúdenie efektivity a úplnosti textových zložiek, výber lexikálnych prostriedkov, autorovho štýlu a pod.)

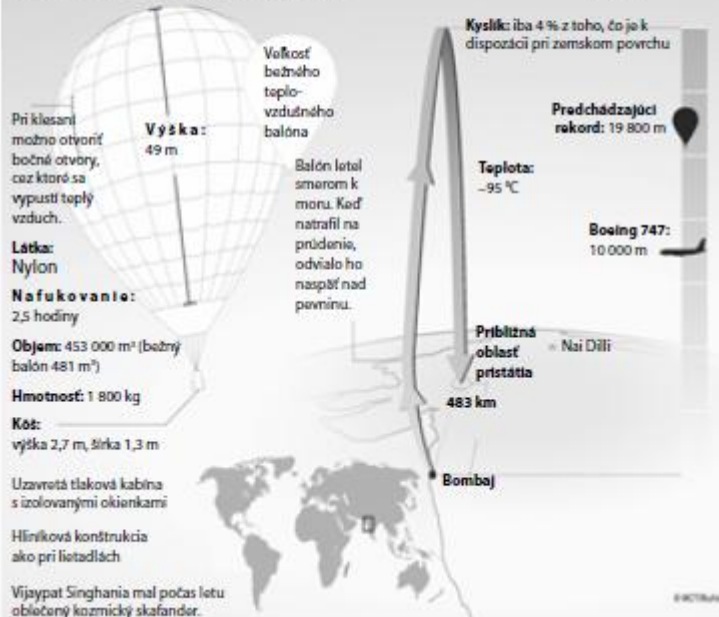
Ukážky úloh PISA

2 Úlohy – zadania

BALÓN

Výškový rekord pre teplovzdušné balóny

Indický pilot Vijaypat Singhania 26. novembra 2003 prekonal výškový rekord pre teplovzdušné balóny. Bol prvým človekom, ktorý letel s balónom vo výške 21 000 metrov nad úrovňou mora.

Využite článok „Balón“ na predchádzajúcej strane a odpovedzte na nasledujúce otázky.

Otázka 1: BALÓN

R417Q03-0 1 2 9

Vijaypat Singhania použil technológiu, ktorá sa nachádza v dvoch iných typoch dopravy. V ktorých typoch dopravy?

1. ....

2. ....

Otázka 2: BALÓN

R417Q04-0 1 9

Aký účel má zahrnutie nákresu dopravného lietadla Boeing 747 do tohto textu?

.....

.....

Otázka 3: BALÓN

R417Q06

- A** Na porovnanie veľkosti Singhaniovho balóna pred nafúknutím a po ňom.
- B** Na porovnanie veľkosti Singhaniovho balóna s veľkosťou iných teplovzdušných balónov.
- C** Na ukážku, aký malý vyzerá Singhaniov balón zo zeme.
- D** Na ukážku, že Singhaniov balón sa skoro zrazil s iným balónom.

Otázka 4: BALÓN

R417Q08

Čo je hlavnou myšlienkou tohto textu?

- A** Singhania bol počas letu balónom v nebezpečenstve.
- B** Singhania vytvoril nový svetový rekord.
- C** Singhania letel nad morom aj nad pevninou.
- D** Singhaniov balón bol obrovský.

Ďalšie ukážky vytlačené